

Laboratori Integrat**2013/2014**

Codi: 102612

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502445 Veterinària	OB	1	A

Professor de contacte

Nom: Anna Genescà Garrigosa

Correu electrònic: Anna.Genesca@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cal estar cursant simultàniament o haver cursat les assignatures de teoria corresponents als continguts de les pràctiques de laboratori.

Cal haver superat el test de seguretat als laboratoris. El test es respon en el corresponent espai del Campus Virtual.

Objectius

Aquesta assignatura engloba les practiques de dues assignatures del grau de veterinària que s'imparteixen el primer semestre del primer curs: Bioquímica i Biologia animal i cel·lular. Aquesta assignatura està programada per al primer semestre, no obstant, ja que alguns dels coneixements teòrics necessaris per tal de realitzar aquestes pràctiques s'imparteixen al final del primer semestre algunes de les pràctiques es realitzaran en el segon semestre.

Els objectius de l'assignatura es centren en l'adquisició de competències en el marc de la formació pràctica de l'alumne: la seva iniciació al treball pràctic de laboratori i la seva familiarització amb les tècniques mes utilitzades en els camps de la bioquímica i de la biologia cel·lular.

Pel que fa a l'assignatura de Bioquímica en aquestes practiques s'apliquen i amplien en el laboratori alguns dels conceptes teòrics explicats tan en les classes magistrals com en els seminaris. Durant aquesta assignatura l'alumne ha d'adquirir els coneixements i habilitats que li donin una visió el més complerta possible dels mètodes utilitzats en la purificació i manipulació de proteïnes i DNA. Per tal de consolidar els coneixements teòrics de cinètica enzimàtica l'alumne realitzarà experimentalment la determinació de les constants cinètiques d'un enzim. Així mateix és reforçaran els coneixements d'integració del metabolisme mitjançant la determinació en animals sans i diabètics de determinats metabòlits alterats en aquesta malaltia.

Així mateix, l'alumne també adquiriria els coneixements necessaris per a la determinació de determinats paràmetres biològics que li seran una referència a l'hora d'establir diagnòstics clínics en el seu futur com a veterinari. Un altre dels objectius de l'assignatura és donar a conèixer a l'alumne les eines informàtiques necessàries per a l'obtenció d'informació sobre les diferents molècules biològiques així com en la cerca de bibliografia.

La pràctica de Genètica molecular aplicada a les espècies domèstiques està enfocada a que l'estudiantat es familiaritzi amb les tècniques diagnòstiques basades en l'utilització de marcadors moleculars. A partir de mostres de sang de porc i de llet cabra/vaca, l'estudiant ha d'extreure ADN genòmic. Posteriorment, es duu a terme el diagnòstic de la síndrome d'estrès porcí, mitjançant PCRRFLP, i així mateix s'infereix l'origen de la

mostra de llet (cabra o vaca) emprant una PCR espècie-específica basada en l'anàlisi de l'ADN mitocondrial. La comprensió i domini d'aquestes tècniques té importància tant des del punt de vista de diagnòstic de malalties hereditàries com de certificació de l'origen de determinats aliments o productes d'interès farmacèutic.

Pel que fa als continguts referents a Biologia Cel·lular, les pràctiques en el laboratori es centren en l'aprenentatge de tècniques bàsiques específiques d'aquest camp i de les característiques pròpies del treball laboratorial. Concretament, es marquen els següents objectius concrets: consolidar la pràctica en la utilització del microscopi òptic i la preparació de mostres per aquest tipus de microscòpia, observar diferents tipus de cèl·lules i estructures cel·lulars, aprendre a interpretar imatges obtingudes amb diferents tipus de tècniques microscòpiques, observar la divisió mitòtica en diferents tipus de cèl·lules per comprendre el funcionament del fus mitòtic i l'anell contràctil, observar la divisió meiótica en cèl·lules germinals i comprendre els processos de recombinació meiótica i observar la fecundació i primers estadis del desenvolupament embrionari.

Competències

- Veterinària
- Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions.
- Realitzar tècniques analítiques bàsiques i interpretar-ne els resultats clínics, biològics i químics, així com interpretar els resultats de les proves generades per altres laboratoris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions.
2. Aplicar l'experiència teòrica i pràctica de diversos procediments bioquímics bàsics a l'estudi de molècules biològiques.
3. Demostrar experiència teòrica i pràctica en diversos procediments bioquímics d'importància com a suport en el diagnòstic.
4. Interpretar i explicar el funcionament de les cèl·lules i els processos cel·lulars bàsics mitjançant experiències pràctiques.
5. Utilitzar els coneixements teòrics i l'experiència pràctica en diverses metodologies bàsiques en l'estudi de les cèl·lules i les funcions cel·lulars.

Continguts

L'assignatura s'estructura en dos tipus de continguts: 1) Bioquímica i Biologia Molecular i 2) Biologia Cel·lular.

Bioquímica i Biologia Molecular (33h)

* Pràctiques BQ0-BQ3 (LI1 als horaris de la Facultat). Lloc: V0-147. (2.5h+3h+3h=8.5h)

BQ0: Descripció del conjunt de normes generals de seguretat als laboratoris docents de Bioquímica i Biologia.

BQ1: Separació d'una barreja d'aminoàcids per cromatografia de bescanvi iònic (Dowex) i identificació mitjançant cromatografia en capa fina.

BQ2: Aplicacions informàtiques en la recerca bibliogràfica (Pubmed) + gluconeogènesi (aula d'informàtica).

BQ3: Determinació de les K_m de la fosfatasa alcalina del sèrum.

* Pràctiques BQ4-BQ7 (LI5 als horaris de la Facultat). Lloc: V0-147. (3h+3h+3h=9h)

BQ4 Proteïnograma manual amb explicació de perfils.

BQ5 Estudi metabòlic de la diabetis (glicogen hepàtic, glucosa i hidroxibutirat en sèrum).

BQ6 Estudi de la funció renal en gos: determinació de la ratio proteïna/creatinina en orina.

BQ7 El laboratori de bioquímica clínica (SBCV)

* Pràctiques BQ8-BQ10 (LI6 als horaris de la Facultat). Lloc: V0-147 i Aula d'informàtica. (2.5h+2.5h+1.5h=6.5h)

BQ8 Transformació de bacteris amb un DNA plasmídic.

BQ9 Purificació d'un plasmidi a partir de bacteris (Miniprep) i restricció de DNA.

BQ10 Aplicacions bioinformàtiques

* Pràctica BQ11. Genètica molecular aplicada a les espècies domèstiques (LI8 als horaris de la Facultat).Lloc: V0-207. (2h+2h+1.5h+1.5h+2h=9h)

Biologia Cel·lular Lloc: V0-120 (18h)

* Pràctica BC1. Microscòpia òptica(LI2 als horaris de la Facultat) (3h)

* Pràctica BC2. Microscòpia electrònica (LI3 als horaris de la Facultat) (3h)

* Pràctica BC3. Divisió Cel·lular Mitòtica (LI4 als horaris de la Facultat). (3h)

* Pràctica BC4. Microscòpia de Fluorescència i Confocal (LI7 als horaris de la Facultat). (3h)

* Pràctica BC5. Divisió cel·lular meiótica (LI9 als horaris de la Facultat). (3h)

* Pràctica BC6. Fecundació i desenvolupament embrionari(LI10 als horaris de la Facultat). (3h)

Metodologia

Aquesta és una assignatura de caràcter pràctic en la qual no s'imparteixen classes magistrals. Els alumnes realitzen el treball experimental individualment o en grups de 2 i sota la supervisió del professor responsable.

Els guions de pràctiques on es detallen els protocols de cada pràctica i es plantegen els qüestionaris de resposta, estaran disponibles en el Campus Virtual de l'assignatura.

Abans de començar una sessió de pràctiques l'alumne ha d'haver llegit el protocol i conèixer, per tant, els objectius de la pràctica, els fonaments i els procediments que ha de realitzar.

L'objectiu de les classes pràctiques és completar i reforçar els coneixements adquirits en les classes teòriques i seminaris de les assignatures de Bioquímica i Biologia animal i cel·lular. En les sessions practiques s'estimularà en l'alumne habilitats com la capacitat d'observació així com l'anàlisi i interpretació dels resultats obtinguts.

A l'inici de cada sessió de practiques es farà una introducció en la que s'explicaran els fonaments teòrics de la practica a realitzar, el funcionament dels diferents aparells que s'utilitzaran durant la pràctica, així com les normes generals de seguretat a tenir en compte durant el seu desenvolupament. Al final de cada pràctica els alumnes respondran a les preguntes plantejades als guions de pràctiques corresponents.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques de laboratori	51	2,04	1, 2, 3, 4, 5

Tipus: Autònomes			
Estudi	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5

Avaluació

El sistema d'avaluació de l'adquisició de competències per aquesta matèria es fonamenta en l'avaluació continuada a base de proves escrites i qüestionaris específics.

L'assistència a les practiques és obligatòria en tots el cassos i les absències hauran de ser justificades. Es consideraran alumnes no presentats aquells que no hagin realitzat com a mínim un 80 % del global de les practiques.

L'avaluació final de l'assignatura s'obtindrà exclusivament de la mitja ponderada de l'avaluació continuada al llarg del curs dels diferents continguts. Per a superar l'assignatura cal obtenir una qualificació final igual o superior a 5 i obtenir un mínim de qualificació de 3 en cadascun dels dos grups de continguts. Pel que fa a la nota final els continguts de Bioquímica hi contribuiran en un 66% i els de Biologia cel·lular en un 34%.

Biologia Cel·lular

Les pràctiques s'avaluaran mitjançant un examen pràctic de 15 min aproximadament que es realitzarà al laboratori al final de cada pràctica.

Bioquímica

Les practiques s'avaluaran mitjançant proves curtes de tipus test al final de cadascú del blocs de pràctiques al laboratori o al Campus Virtual: dos al primer quadrimestre, pràctiques LI1 (BQ1-BQ3) i LI5 (BQ4-BQ7), i dos al segon quadrimestre, LI6 (BQ8-BQ10), LI8 (BQ11). La nota de la part de Bioquímica serà la mitja ponderada de les quatre proves (26:27:20:27). La realització de les proves serà obligatòria, i es qualificarà amb "zero" les proves no realitzades.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves curtes al finalitzar cada pràctica o bloc de pràctiques, dins del temps descrit per les pràctiques (avaluació individual)	Mitja ponderada de l'avaluació dels diferents continguts, segons es descriu a "Avaluació"	0	0	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

Bibliografia bàsica

- * Nelson, D.L., & Cox, M.M. Lehninger Principles of Biochemistry. 5th edition. Freeman ed. 2009.
- * Berg, J. M., Tymoczko, J. L. & Stryer, L. Bioquímica. 6ª edició. Ed. Reverté. Barcelona, 2007.
- * Griffiths, A.J.F. Genética. 7ª edición. McGraw Hill/Interamericana de España ed. 2008
- * Voet, D., Voet, J.G i Pratt, C.W. Fundamentos de Bioquímica. 2ª edición. Ed. Panamericana. 2007.

Enllaços web

Pàgines web per a l'anàlisi i manipulació de DNA.

Laboratori Integrat 2013 - 2014

<http://www.yeastgenome.org/ATContents.shtml>

<http://tools.neb.com/NEBcutter2/>

Base de dades de literatura biomedica

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>

La bibliografia i els enllaços web dels continguts de Biologia Cel·lular s'indiquen en els protocols de pràctiques o, si és el cas, en la Guia Docent de la corresponent assignatura de teoria.